

PROGRAMACIÓ CFGS INTEGRACIÓ SOCIAL

Mòdul professional: Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació.		CODI MP: 0343
Hores totals: 132 hores	H. lectives al centre: 99	Hores centre pràctiques: 33
Professorat: Paz Gistau Delgado		

1. Relació Competències Professionals i Objectius d'aprenentatge relacionades amb el mòdul.

COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

- a) Elaborar projectes d'integració social, aplicant la normativa legal vigent i incorporant la perspectiva de gènere.
- b) Dirigir la implementació de projectes d'integració social, coordinant les actuacions necessàries per a portar-les a terme i supervisant la realització de les activitats amb criteris de qualitat.
- d) Programar activitats d'integració social, aplicant els recursos i estratègies metodològiques més adequades.
- h) Organitzar i desenvolupar activitats de suport psicosocial, mostrant una actitud respectuosa amb la intimitat de les persones i avaluant el desenvolupament de les mateixes.
- j) Dissenyar i desenvolupar activitats d'intervenció socioeducativa dirigides a alumnat amb necessitats educatives específiques, col·laborant amb l'equip interdisciplinari.
- l) Entrenar en habilitats de comunicació, fent ús de sistemes alternatius o augmentatius i motivant les persones usuàries en la utilització dels mateixos.
- o) Realitzar el control i seguiment de la intervenció amb actitud autocrítica i aplicant criteris de qualitat i procediments de retroalimentació per corregir les desviacions detectades
- p) Mantenir relacions fluides amb les persones usuàries i les seves famílies, membres del grup de treball i d'altres professionals, mostrant habilitats socials i aportant solucions als conflictes que sorgeixin.
- r) Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seva competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i en el dels membres de l'equip.
- t) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones sota la seva responsabilitat, utilitzant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.
- u) Generar entorns segurs en el desenvolupament del seu treball i el del seu equip, supervisant i aplicant els procediments de prevenció de riscos laborals i ambientals, d'acord amb l'establert per la normativa i els objectius de l'empresa.
- v) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de "disseny per a tothom", en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.

OBJECTIUS GENERALS

- a) Interpretar informació seleccionant les estratègies i recursos pertinents per elaborar projectes d'integració social adequats a la persona destinatària, el context i el marc legal vigent i que incorporin la perspectiva de gènere, així com a la defensa dels drets de les víctimes de violència de gènere i de les seves filles i fills.
- b) Identificar les competències requerides al tècnic superior en Integració Social i als membres de l'equip interdisciplinari, analitzant el context d'intervenció i els criteris de qualitat establerts en la planificació, per dirigir i supervisar la posada en pràctica de projectes i programes.
- d) Seleccionar recursos i estratègies metodològiques, interpretant les normatives relatives a requisits tècnics i instal·lacions, per programar activitats d'integració social.
- h) Seleccionar estratègies metodològiques i pautes d'actuació, identificant els recursos necessaris per organitzar, dur a terme i avaluar activitats de suport psicosocial.
- j) Seleccionar estratègies metodològiques i d'avaluació, aplicant els criteris establerts per l'equip interdisciplinari per dissenyar i dur a terme activitats d'intervenció socioeducativa.
- l) Identificar les necessitats de suport a la comunicació i, en el seu cas, els ajuts tècnics, en funció de les característiques de la persona destinatària, per entrenar en habilitats de comunicació.
- o) Seleccionar tècniques i instruments d'avaluació, analitzant els criteris i indicadors de qualitat establerts en la programació per realitzar el control, seguiment i retroalimentació de la intervenció.
- p) Analitzar les habilitats socials requerides en el entorn professional identificant els factors influents per a mantenir relacions fluides amb les persones implicades en la intervenció i superar els possibles conflictes.
- r) Desenvolupar la creativitat i l'esperit d'innovació per respondre als reptes que es presenten en els processos i en l'organització del treball i de la vida personal.
- s) Prendre decisions de forma fonamentada, analitzant les variables implicades, integrant sabers de diferent àmbit i acceptant els riscos i la possibilitat d'equivocació en les mateixes, per afrontar i resoldre diferents situacions, problemes o contingències.
- u) Aplicar estratègies i tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es transmeten, a la finalitat i a les característiques dels receptors, per a assegurar l'eficàcia en els processos de comunicació.
- v) Avaluar situacions de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, proposant i aplicant mesures de prevenció personals i col·lectives, d'acord amb la normativa aplicable en els processos de treball, per garantir entorns segurs.

2. Resultats d'aprenentatge

Resultats d'aprenentatge	Total H.	Setm Inici	Setm Fi
RA 1: Detecta les necessitats comunicatives de la persona usuària, relacionant-les amb els sistemes alternatius i augmentatius de comunicació.	20	15/9	29/10
RA 2: Organitza la intervenció per potenciar la comunicació, interpretant les característiques de la persona usuària i del context.	20	5/11	20/12
RA 3: Aplica programes d'intervenció en l'àmbit de la	20	8/1	21/2

comunicació, emprant sistemes alternatius i augmentatius amb ajuda.			
RA 4: Aplica programes d'intervenció en l'àmbit de la comunicació, emprant llengua de signes i sistemes alternatius i augmentatius sense ajuda.	20	25/2	11/4
RA5 Comprova l'eficàcia de la intervenció, detectant els aspectes susceptibles de millora en l'àmbit comunicatiu.	20	23/4	29/5

3. Relació de continguts

1. Detecció de necessitats comunicatives de les persones usuàries.
2. Organització de la intervenció.
3. Aplicació de sistemes de comunicació alternativa amb ajuda
4. Aplicació de sistemes de comunicació sense ajuda
5. Comprovació de l'eficàcia del sistema de comunicació

4. Estratègies metodològiques i organització del MP

4.1 Metodologia

Es treballarà a partir d'activitats diverses i motivadores que permeten a l'alumnat construir el saber, el saber fer i el saber estar. Es combinaran les explicacions teòriques amb la realització d'exercicis pràctics. Les activitats d'aprenentatge demanen entrar en contacte amb programes reals i d'ús actual. De cada apartat de les activitats d'ensenyament i aprenentatge es farà una explicació teòrica amb el suport de presentacions didàctiques, complementades amb els recursos i materials adients. Després es seleccionaran activitats d'ensenyament-aprenentatge connectades en les explicacions fetes i amb la realitat actual. les xerrades o tallers a càrrec de professionals complementaran tot allò treballat a classe. L'objectiu que es persegueix amb aquesta metodologia és que l'alumnat es converteixi en protagonista del seu propi aprenentatge i el desenvolupi amb autonomia i responsabilitat. La tasca del docent serà guiar-lo i recolzar-lo al llarg del procés. A més a més dels continguts purament acadèmics, també es tindran en compte les competències professionals, personals, socials i les capacitats clau per tal que tot el procés d'ensenyament-aprenentatge sigui complet.

4.2 Organització

Es treballarà en grups de 20 alumnes, en horari de matins. El grup A a les aules 003 i 1.25; el grup B, a l'aula 1.25; el grup C, a l'aula 1.23..

4.3. Inclusió i perspectiva de gènere

Es promou l'ús del llenguatge gràfic, escrit i oral, respectuós, inclusiu i no sexista tal com indica el pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu. Es rebutgen els materials didàctics on els comportaments i continguts sexistes i estereotips suposin discriminació entre dones i homes. Es tindrà especial atenció a la distribució equitativa de les tasques que puguin ser sensibles a estereotips i que suposin una discriminació entre dones i homes.

4.3.1 Atenció a la diversitat

*A partir de l'avaluació diagnòstica d'inici de curs, la documentació que aporti l'alumnat i els recursos que ens proporcionï l'orientadora de cicles formatius, es vetllarà perquè l'alumnat que presenta i acrediti necessitats específiques pugui cursar aquests estudis amb èxit amb l'aplicació de les **mesures i els suports** necessaris. Entenem per **mesures i suports** les accions i actuacions organitzades pels centres que incideixen en els diferents àmbits de l'educació, amb l'objectiu de facilitar l'accés a l'aprenentatge i la participació detectant i minimitzant barreres i garantint l'ajustament entre capacitats i context educatiu.*

Donat que són ensenyaments postobligatoris, es necessita el consentiment de l'alumnat per aplicar les mesures més adequades a les seves necessitats

4.3.2 Perspectiva de gènere

Es treballarà a partir d'una estratègia educativa en la qual es valoren les capacitats i característiques individuals de tot l'alumnat, independentment de l'orientació sexual o identitat

de gènere. Aquest enfocament busca impulsar una igualtat efectiva d'oportunitats. L'objectiu és acabar amb tota mena de discriminació per raó de gènere, orientació afectivosexual i diversitat de l'alumnat, així com integrar la perspectiva de gènere en els continguts d'aprenentatge. El que es persegueix és potenciar la igualtat real d'oportunitats i valorar, indistintament, l'experiència, les aptituds i l'aportació social i cultural de dones i homes, en igualtat de drets, sense estereotips.

5. Avaluació i qualificació del MP

5.1. Qualificació del mòdul

La qualificació del Mòdul Professional (Q_{mp}) s'obté segons la següent ponderació:

Resultats d'Aprenentatge	Hores	Percentatge %
RA Estada a l'empresa		10%
RA1	20	18 %
RA2	20	18 %
RA3	20	18 %
RA4	20	18 %
RA5	20	18 %

La qualificació del Mòdul Professional (Q_{mp}) s'obté segons la següent ponderació: (Cal tenir en compte que si el Mòdul formatiu té hores assignades al centre de pràctiques un 10% de la nota del mòdul s'obtindrà de l'estada a l'empresa.)

$$QMP = ((0,20 \times QNF1) + (0,20 \times QNF2) + (0,20 \times QNF3) + (0,20 \times QNF4) + (0,20 \times QNF5)) \times 90\% + \text{nota dual} \times 10\%$$

La qualificació del Mòdul professional:

- L'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat **és contínua**, per mòduls professionals i per RA.
- La **nota final del mòdul és numèrica**, entre l'1 i el 10, sense decimals i té com a base la qualificació dels RA i les competències professionals, socials i personals de les capacitats clau (90%) i de l'estada a l'empresa (10%).
- Totes les activitats d'aprenentatge són susceptibles de ser activitats d'avaluació. A l'inici del mòdul es lliuraran quins són els elements d'avaluació així com la ponderació estimativa de cada RA.
- **Per aprovar el mòdul cal haver superat cada una de les activitats d'avaluació amb una qualificació de, com a mínim un 5.**
- És **presencial** i l'assistència és **obligatòria**. Més d'un **20%** de faltes impedirà l'avaluació contínua del Mòdul al que s'hagi faltat i comportarà anar a 2ª convocatòria. Els casos individuals -en el que no es compleix el requisit d'assistència per motius excepcionals degudament documentats i/o justificats- se sotmetran a la consideració de l'equip docent que determina un pla de recuperació personalitzat per a cada cas.
- Les dates de realització, o lliurament de treballs/activitats o proves escrites s'han d'entregar en la data estipulada pel professorat. Per aquesta raó si un/a alumne/a no pot fer una prova escrita el dia acordat o lliurar un treball en el termini previst, el professorat de l'equip docent de CFGS Integració Social acorda actuar de la següent manera.

- Les **sortides acadèmiques** plantejades en el marc curricular de cada Mòdul Professional (MP) també són obligatòries i el/la docent que l'organitza té la responsabilitat d'informar del seu valor en l'avaluació contínua i fer-ne una previsió en la programació didàctica (sempre que sigui possible).
- El **fet de no superar** un RA o l'estada a l'empresa, significa que el mòdul professional quedarà suspès.
- La nota de l'estada a l'empresa la proporcionarà el/la tutor/a de pràctiques que es repercutirà en els mòduls que configuren les 515h de pràctiques en empresa.
- La **superació del cicle** requereix la superació de tots els mòduls professionals que el componen. La qualificació final del cicle s'expressa amb dos decimals i s'obté com a mitjana aritmètica de les qualificacions de cada mòdul, ponderades en funció del nombre d'hores que té assignat.

5.2 Avaluació segona convocatòria del MP

L'alumnat que no superi el mòdul durant la primera convocatòria té l'opció de presentar-se a la segona convocatòria en el període establert pel centre educatiu, un cop finalitzades les classes. Això significa que **s'han de portar a terme el dia i hora previst d'exàmens de 2a convocatòria, i mai fora d'aquest termini, encara que només sigui entregar una activitat.**

L'avaluació contínua requereix l'assistència regular de l'alumnat a les classes i les activitats programades de cada Mòdul. L'assistència haurà de ser del 80% o superior. En el cas de no arribar al 80% d'hores d'assistència, l'alumne serà avaluat negativament en 1a convocatòria i tindrà l'opció de presentar-se a la 2ª convocatòria.

Aquesta segona convocatòria li permetrà recuperar aquells resultats d'aprenentatge que l'alumne no hagi assolit. Serà decisió del professorat de cada mòdul definir el o els tipus d'activitat o activitats amb la/les qual/s l'alumnat tindrà opció a superar, si s'escau, allò que ha suspès o no s'ha presentat en 1ª convocatòria.

6. Espais, equipaments, materials i recursos del MP.

Les classes es portaran a terme als tallers 003, aula 1.25 i a l'aula 1.23

L'alumne/a ha de portar un ordinador, accés al moodle, al drive, material d'escriptori bàsic i auriculars. Quan es facin activitats plàstiques, el departament cedirà el material fungible i no fungible bàsic. En cas de voler fer ús de material extra, aquest anirà a càrrec de l'alumnat.

Material necessari i Bibliografia:

Utilitzarem a classe el llibre: **GÓMEZ, M., OLIVARES, R.M. i REDONDO, J. (2023): Sistemes augmentatius i alternatius de la comunicació, Ed .Altamar, Barcelona.**

Utilitzarem apunts i presentacions de les diferents unitats formatives.

- Articles i lectures puntuals d'articles de notícies relacionades amb el mòdul.
- Pel·lícules, documentals i altres gravacions sobre els continguts tractats.
- Material de l'IOC.

- Llibres:

- BOIMARE, S. (2016): Ces enfants empêchés de penser, Ed. Dunod, Malakoff, França.
- DUCH, R., MARTÍNEZ, M., MIRÓ, R.M., PIÉ, A. I RODRÍGUEZ, I. (2014): Discapacitat, sobredotació intel·lectual i Trastorns de l'Espectre Autista, Editorial UOC, Barcelona.
- GRANDI, D. (2008): Teràpia Miofuncional, diagnòstic i tractament, Ed. Lebón. Barcelona.
- OLIVARES, R.M. (2 0 0 4) : Pautas básicas y sistemas alternativos de comunicación, Ed .Altamar, Barcelona.
- PEÑA, J. (2001): Manual de Logopèdia, Ed. Masson, Barcelona.

Els documents per a la realització del mòdul es penjaran a l'espai virtual moodle.

7. Programació dels Resultats d'Aprenentatge

En el moment d'iniciar cada RA o desenvolupar les activitats avaluatives es presentarà detalladament el seu desenvolupament i avaluació.

7.1 Resultats d'aprenentatge i Criteris d'Avaluació. Hores lectives al centre:

RA1: Detecta les necessitats comunicatives de la persona usuària, relacionant-les amb els sistemes alternatius i augmentatius de comunicació.				
Hores: 20				
Criteris d'avaluació		Continguts		Capacitats clau
1.1 - 1.7		1		Autonomia, Organització del treball, responsabilitat, relació interpersonal, treball en equip, iniciativa i creativitat.
Activitats d'ensenyament-aprenentatge	Hores	Criteris	Continguts	% avaluació
A0: Avaluació inicial	2	1.1,1.4	1	15
A1: Visionat i reflexió	3	1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,1.6,1.7	1	15
A2: Fisiologia del llenguatge	3	1.1,1.2,1.6	1	15
A3: Exposició TR del llenguatge	9	1.1, 1.2	1	20
A4: Serveis CREDA xerrada	3	1.5,1.6,1.7	1	15
PROVA: Portfoli 1	1	1.1 - 1.7	1	20
TOTAL HORES RA 1	20			

RA2: Organitza la intervenció per potenciar la comunicació, interpretant les característiques de la persona usuària i del context.				
Hores: 20				
Criteris d'avaluació		Continguts		Capacitats clau
2.1-2.6		2		Autonomia, Organització del treball, responsabilitat, relació interpersonal, treball en equip, iniciativa i creativitat
Activitats d'ensenyament-aprenentatge	Hores	Criteris	Continguts	% avaluació

RA2: Organitza la intervenció per potenciar la comunicació, interpretant les característiques de la persona usuària i del context.				
A5: Celebrem el Nadal.	6	2.1, 2.2, 2.3	2	20
A6: Funcions equip multidisciplinar	6	2.1, 2.2, 2.3	2	20
A7: Estratègies específiques per a diferents col·lectius.	6	2.3,2.4,2.5,2.6	2	20
PROVA: Portfoli 2	2	2.1-2.6	2	20
TOTAL HORES RA 1	20			

RA3: Aplica programes d'intervenció en l'àmbit de la comunicació, emprant sistemes alternatius i augmentatius amb ajuda.				
Hores:				
Criteris d'avaluació		Continguts		Capacitats clau
3.1-3.9		3		Autonomia, Organització del treball, responsabilitat, relació interpersonal, treball en equip, iniciativa i creativitat
Activitats d'ensenyament-aprenentatge	Hores	Criteris	Continguts	% avaluació
A8: Sistemes de comunicació amb ajuda	6	3.2, 3.5	3	20
A9: Pautes per la implantació de sistemes.	10	3.1 - 3.9	3	40
A10: Visita Font de l'Abella	4	3.1-3.8	3	20
PROVA: Portfoli 3				20
TOTAL HORES RA 3	20			

RA4: Aplica programes d'intervenció en l'àmbit de la comunicació, emprant llengua de signes i sistemes alternatius i augmentatius sense ajuda.				
Hores:				
Criteris d'avaluació		Continguts		Capacitats clau
4.1-4.9		4		Autonomia, Organització del treball, responsabilitat, relació interpersonal, treball en equip, iniciativa i creativitat
Activitats d'ensenyament-aprenentatge	Hores	Criteris	Continguts	% avaluació

RA4: Aplica programes d'intervenció en l'àmbit de la comunicació, emprant llengua de signes i sistemes alternatius i augmentatius sense ajuda.				
A11: La Família Bèlier	3	4.1- 4.6	4	15
A12: Presentació amb LSD	5	4.1- 4.6	4	20
A13: Taller sordceguesa o LSD	3	4.1- 4.6	4	20
A14: Dissenyem una coreografia amb LSD	9	4.1- 4.6	4	25
PROVA: Portfoli 4				20
TOTAL HORES RA 4	20			

RA5: Comprova l'eficàcia de la intervenció, detectant els aspectes susceptibles de millora en l'àmbit comunicatiu.				
Hores: 20				
Criteris d'avaluació		Continguts		Capacitats clau
5.1 - 5.8		5		Autonomia, Organització del treball, responsabilitat, relació interpersonal, treball en equip, iniciativa i creativitat
Activitats d'ensenyament-aprenentatge	Hores	Criteris	Continguts	% avaluació
A15: Graella SAAC	6	5.1-5.7	5	20
A16: Conte pictogrames	10	5.1-5.7	5	60
PROVA: Portfoli 5	4	1 - 5	1-5	20
TOTAL HORES RA 1	20			